

Člověk
nemůže
otextovat
všechno,
co od něj
lidé chtějí

Loni v červenci oslavila významné životní jubileum herečka a textařka Gabriela Osvaldová, která se v současné době autorsky podílí na připravovaném muzikálu Emilia Marty. Při této příležitosti jsme spolu rozmlouvali o jejích hereckých začátcích a cestě k textařské profesi. Zastupována od 1991, v databázi má registrováno 361 hudebních děl.

PŘIPRAVIL: JAKUB HORVÁTH

Pocházíte z umělecké rodiny, váš otec Ivan Osvald byl renomovaným scenáristou a dlouholetým pedagogem FAMU. Ovlivnil vás jeho vklad natolik, že jste se jednoznačně rozhodla pro studium herectví na DAMU, nebo vás naopak od této profese zrazoval?

Jestli mě něco ovlivnilo, pak to byl jeho často opakovaný výrok: „Nečum na sebe do zrcadla a jdi si něco přečíst.“ Tátínek byl moudrý, od ničeho mě nezrazoval, ale mou hereckou kariéru nebral moc vážně. Na obálky dopisů psal: Moje dcera, absolventka kejklířské fakulty, Gabriela Osvaldová...

Kteří pedagogové na DAMU nejvýrazněji formovali váš interpretační projev?

→

Nejnáročnější je hrát v blbé hře pod hloupým režisérem. Když natočíte nějakou hovadinu, je to sice navěky zaznamenáno, ale máte to pro jednu z krku. Ale chodit rok do divadla s pocitem, že děláte zbytečnou práci?

To jste řekl hezky – formovali váš interpretační projev. Protože když není talent, není co formovat. Formovali nás podle metody K. S. Stanislavského, která vás jaksi nejdřív rozloží a pak zase složí. Co se teorie týče, nikdo nic tak precizního pro herce nese-psal. Pan profesor Sklenčka, náš ročníkový pedagog, sledoval, jak tu krásu v praxi pájíme k mozgovým závitům, pak mu došla trpělivost, típnul partyzánu, vylítl ze židle a sípal: „Já vám to nevěřím! Poslouchejte tady partnera a reagujte. Vy jen děláte, že ho posloucháte! A pak uděláte tohle a takhle, kristepane, to je to tak těžký!“ A všechno to předehrál. Jistě, předehrávat se nemá. Bezduše kopírovat se nemá. Ale pan profesor byl praktik, a než by nám sdělil pomocí Stanislavského metody, co má na mysli, ranila by ho mrtvice.

Ukázal a bylo. Jak se to dělá, když se to umí.

Záhy jste začala hrát v divadle i filmovat. Kterou roli považujete za obzvláště náročnou?

Nejnáročnější je hrát v blbé hře pod hloupým režisérem. Když natočíte nějakou hovadinu, je to sice navěky zaznamenáno, ale máte to pro jednu z krku. Ale chodit rok do divadla s pocitem, že děláte zbytečnou práci? To vás morálně rozloží. Zažila jsem to při hostování, a proto jsem nešla do žádného z kamenných divadel, jejichž repertoár byl v době normalizace na takové kusy poměrně bohatý. Zůstala jsem na volné noze a hrála zájezdová představení pod fantastickými režiséry a s úžasnými kolegy.

(JH: Jednalo se o Studio Bouře, které vzniklo v sezoně 1981/82 spontánní aktivitou několika profesionálních divadelníků kolem režiséra a herce Jana Kačera, kteří usilovali o autentické a přímé tvůrčí sebevysvětlení mimo oficiální scény. V roce 1985 byl k režii Shakespearova Othella přizván Evald Schorm.)

Kde se zrodil impulz k tomu, že jste se začala věnovat psaní textů?

Tím impulzem byl můj bývalý choť Ondřej Soukup. Na přání své matky přizval k písňové tvorbě bratra, vznikla tak památná dvojice bratia Soukupovci, jak jim říkali na Slovensku na Bratislavskej lýre. Bratr se občas v textech dopustil neobratností, které zpěváci reklamovali, bratr na nich hrdě trval a Ondřej to podlouzně podsunul mně, abych to opravila. Opravila jsem. A to jsem neměla dělat. Soukup nabyl dojmu, že když to umím opravit, dokážu to i napsat. Neměla jsem ty ambice. „Neumím to, navíc – když je nepřítel v zemi, urozený kariéru nedělá,“ kontrovala jsem tehdy čínským příslovím. „Jsi líná a vymlouváš se.“ Soukup byl prostě zebu. V životě jsem si nekoupila jedinou desku s českou pop-music. Kdyby čas oponou netrhнул, zůstalo by u Miss Moskva.

(Zebu je název pro skupinu asijských a afrických plemen skotu, která se vyznačují značnou tvrdohlavostí. Miss

Moskva patří mezi hity Jiřího Korna, hudbu složil Ondřej Soukup, text napsala Gabriela Osvaldová a píseň byla vydána Supraphonem v rámci alba Před odchodem vypni proud v roce 1989.)

Textařská profese u vás nakonec zvítězila nad hereckou. Stalo se tak záměrně, či bezděčně?

Tak to prostě nějak vyplynulo. Ondřej měl pravdu, což mu velmi nerada přiznávám.

Je náročné uchovat si tvůrčí svěžest a neupadnout do šablonovitosti?

Nejsem žádný hrdopýsek, ale člověk nemůže otextovat všechno, co od něj lidé chtějí. Poznám, co mi nesedí a z čeho by nic kloudného nebylo. Tak to prostě nedělám.

Účastnila jste se jako porotkyně pěveckých televizních soutěží Česko hledá SuperStar, X Factor a Česko Slovenská SuperStar. V čem spočívá největší přínos těchto klání?

Samozřejmě dostat příležitost a ověřit si, jestli to vydržím i psychicky. Na soutěžící je to fakt velký nápor.

Zaznamenala jste u mladé generace zpěváků někoho, kdo by měl alespoň nakročeno stát se pokračovatelem pěveckých bardů?

Jasně, je jich spousta. Aneta Langeřová, Jirka Zonyga, Ondřej Ruml, Eva Burešová, Tereza Mašková, Vlastík Horváth, Martina Pártlová, Martina Barta...

Co připravujete nového?

S panem režisérem Petrem Novotným a s Ondřejem muzikál Emilia Marty podle Čapkovy hry *Věc Makropulos*. Jako dítě jsem tu hru viděla ve Vinohradském divadle s Jiřinou Švorcovou v hlavní roli. Při vši úctě, nějak jsem nemohla pochopit, proč té paní s účesem tramvajačky padají muži k nohám a opěvují ji jako božskou, osudovou krasavici. Dítě holt tu divadelní licenci nebere. Král je nahý. Zato Lucka Bílá je pro tu roli jako stvořená, snad si to konečně užiju s plnou parádou. ☒